

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ

© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2004 USA: © Salvador Dalí Museum Inc., St. Petersburg, FL, 2007

Núm. cat. P 250

El reflejo craneano (El reflex cranial)

El buròcrata mitjà

Data: 1930

Tècnica: Oli sobre tela

Dimensions: 81 x 64.8 cm

Signatura: Signat i datat a l'angle inferior dret: *Salvador Dali 1930*
Signat i datat a la part central esquerra: *Gala Salvador Dalí 1933 / -abril-*

Localització: The Dali Museum, St. Petersburg (Florida)

Procedència

- Paul Éluard, París
- Helena Rubinstein, Nova York
- E. i A. Reynolds Morse, Cleveland (Ohio)

Observacions

Titulem aquesta obra "El reflejo craneano" perquè correspon a la que Dalí presenta, amb el número 6, a l'exposició organitzada per "Gaceta de Arte" i celebrada a l'Ateneo de Santa Cruz de Tenerife de l'11 al 21 de maig de 1935. Aquesta suposició ve confirmada per l'article de Domingo López Torres publicat a "La Tarde" el 17 de maig de 1935, en què es fa una descripció acurada d'aquesta obra.

Exposicions

- 1935, Santa Cruz de Tenerife, Ateneo de Santa Cruz de Tenerife, *Exposición surrealista*, 11/05/1935 - 21/05/1935, núm. cat. 6
- 1938, Amsterdam, Galerie Robert, *Exposition Internationale du Surréalisme*, primavera 1938, núm. cat. 26
- 1997, Valencia, IVAM Centre Julio González Generalitat Valenciana., *El Objeto surrealista*, 16/10/1997 - 04/01/1998, p. 193
- 1998, Liverpool, Tate Gallery Liverpool, *Salvador Dalí: a mythology*, 21/10/1998 - 31/01/1999, núm. cat. 6
- 2000, St. Petersburg, Florida, Salvador Dalí Museum, *James Rosenquist: paintings*, 29/04/2000 - 10/09/2000, núm. cat. 24
- 2002, París, Centre Pompidou, *La Révolution surréaliste*, 06/03/2002 - 24/06/2002, sense número
- 2002, Düsseldorf, Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen, *Surrealismus 1914 - 1944 : Dalí, Max Ernst, Magritte, Miró, Picasso...*, 20/07/2002 - 24/11/2002, sense número
- 2006, Tokio, Ueno Royal Museum, *Salvador Dali centennial retrospective*, 23/09/2006 - 04/01/2007, núm. cat. 14

Bibliografia

- *Boletín internacional del surrealismo*, Grupo surrealista de París y "Gaceta de Arte" de Tenerife (Islas Canarias), Santa Cruz de Tenerife, 1935, p. 8 (imatge indirecta)
- Elaine Brown Keiffer, "Madame Rubinstein", *Life*, 21/07/1941, Chicago, IL, p. [36] (imatge indirecta)
- *Dali par Dali*, Draeger, [París], 1970, p. 25 (detall)
- A. Reynolds Morse, *A Dalí primer*, The Reynolds Morse Foundation, Cleveland [Ohio], 1970, p. 18
- *Ninety-three oils by Salvador Dalí : 1917-1970*, The Salvador Dali Museum, Cleveland, 1973, p. 127, p. 152
- *Salvador Dalí ... a panorama of his art*, The Salvador Dali Museum, Cleveland, 1974, p. 54, p. 127, p. 152
- Jacques Dopagne, *Dalí*, Fernand Hazan, París, 1974, il. 17 (detall)
- Salvador Dalí, René Passeron, *Salvador Dalí*, Filipacchi, París, 1978, p. 28
- *Salvador Dalí: rétrospective, 1920-1980*, Centre Georges Pompidou, Musée National d'Art moderne, París, 1979, p. 165
- *Salvador Dalí, selected works*, Filipacchi, New York, 1979, p. 28
- Jacques Baron, *Anthologie plastique du surréalisme*, Filipacchi, París, 1980, p. 13 (imatge indirecta)
- *Homage to Dalí*, Chartwell Books, Secaucus, New Jersey, [1980], p. 128
- Sarane Alexandrian, *Dalí*, Fernand Hazan, París, 1985, il. 17 (detall)
- *Surrealist drawings*, The Salvador Dalí Foundation, St. Petersburg [Florida], 1988, s. p.
- *Dalí: the Salvador Dalí museum collection*, Bulfinch, Boston. Toronto. London, 1991, il. 38
- Carlos Rojas, *Salvador Dalí, or the art of spitting on your mother's portrait*, The Pennsylvania State University Press, University Park [Pennsylvania], 1993, il. 8
- Robert Descharnes, Gilles Néret, *Salvador Dalí, 1904-1989*, Benedikt Taschen, Köln, 1994, p. 156

- Kenneth Wach, *Salvador Dalí : masterpieces from the collection of the Salvador Dalí Museum*, Harry N. Abrams, Salvador Dalí Museum, New York, St. Petersburg, Florida, 1996, p. 61
- Haim Finkelstein, *Salvador Dalí's art and writing, 1927-1942 : the metamorphoses of Narcissus*, Cambridge University Press, Cambridge, 1996, p. 146
- Emmanuel Guigon, *Óscar Domínguez*, Gobierno de Canarias. Viceconsejería de Cultura y Deportes, Islas Canarias, 1996, p. 133 (imatge indirecta) (detall)
- *Gaceta de arte y su época, 1932-1936*, Centro Atlántico de Arte Moderno, Gobierno de Canarias. Viceconsejería de Cultura y Deportes, Las Palmas de Gran Canaria, [S.l.], 1997, p. 237 (imatge indirecta)
- Robert Radford, *Dalí*, Phaidon, London, 1997, p. 150
- *El Objeto surrealista*, IVAM Centre Julio González, Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, [València], 1997, p. 193 (imatge indirecta)
- Gérard Durozoi, *Histoire du mouvement surréaliste*, Hazan, Paris, 1997, p. 297
- Dawn Ades, Fiona Bradley, *Salvador Dalí: a mythology*, Tate Gallery Publishing, London, 1998, p. 30
- Fèlix Fanés, *El Gran masturbador*, Electa, Madrid, 2000, p. 52
- *James Rosenquist: paintings | James Rosenquist: selects Dalí*, Salvador Dalí Museum, St. Petersburg, Florida, 2000, p. 50
- Robert S. Lubar, *The Salvador Dalí Museum collection*, Bulfinch, Boston - New York - London, 2000, p. 63
- *Dalí*, Bompiani, [Milà], 2004, p. 116
- *Dalí, un creador dissident*, Destino, Barcelona, 2004, p. 199
- Fèlix Fanés, *La Pintura y sus sombras : cuatro estudios sobre Salvador Dalí*, Museo de Teruel, Teruel, 2004, p. 99
- *Salvador Dalí centennial retrospective*, Ueno Royal Museum, Ueno, 2006, p. 59, p. 58 (detall)
- *Dalí & film*, Tate Publishing, London, 2007, p. 119
- *Roland Penrose y el surrealismo : mirar de reajo*, Fundación Pablo Ruiz Picasso, Málaga, 2008, p. 229 (imatge indirecta), p. 230 (imatge indirecta)
- *Salvador Dalí : the late work*, High Museum of Art, Yale University Press, Atlanta, New Haven and London, 2010, p. 130
- *Surreal objects : three-dimensional works from Dalí to Man Ray*, Hatje Cantz, Schirn Kunsthalle, Ostfildern, Frankfurt, 2011, p. 23
- *Encuentros con los años '30*, La Fábrica, MNCARS, Madrid, Madrid, 2012, p. 98 (imatge indirecta), p. 99 (imatge indirecta)
- *Dalí i els seus tallers*, Das Edicions, Figueres, 2013, p. 22-23 (imatge indirecta)
- *Dalí : poetics of the small, 1929-1936*, Meadows Museum, Dallas, 2018, p. 116

Gestió de drets de reproducció

Els drets de propietat intel·lectual de les obres de Salvador Dalí i, per tant, de les reproduïdes en aquesta pàgina web, són titularitat de l'Estat Espanyol, cedits en exclusiva a la Fundació Gala - Salvador Dalí.

D'acord amb la legislació vigent en matèria de propietat intel·lectual, queda prohibida la reproducció (total o parcial), la distribució, la transformació, la comunicació pública, la posada a disposició interactiva, així com qualsevol altra explotació, per qualsevol mitjà, de les obres contingudes en aquesta pàgina web.

Qualsevol explotació de les obres de Salvador Dalí queda subjecta a la necessitat de sol·licitar autorització prèvia a VEGAP (91 532 66 32/ 93 201 03 31; www.vegap.es) i d'obtenir la corresponent llicència. La infracció dels drets de propietat intel·lectual de les obres de Salvador Dalí serà perseguida d'acord amb la legislació vigent.